



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Langáška (soudce zpravodaj), soudce JUDr. Filipa Dienstbiera a soudkyně Mgr. Veroniky Baroňové v právní věci žalobce: **M. W.**, zastoupený Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem, sídlem Purkyňova 6, Ostrava, proti žalovanému: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje**, sídlem Kounicova 24, Brno, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. listopadu 2020 č. j. KRPB-221810-13/ČJ-2020-060022-Z, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 22. ledna 2021 č. j. 41 A 90/2020 - 37

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobce **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Ladislavu Bártovi, advokátu, **s e p ř i z n á v á** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši **3 400 Kč**, která je splatná do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení případu

[1] Rozhodnutím označeným v návěti byl žalobce zajištěn podle § 129 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů

(dále jen „zákon o pobytu cizinců“), za účelem předání do Bulharska nebo Rumunska podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 ze dne 26. června 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (tzv. „nařízení Dublin III“).

[2] Žalovaný totiž zjistil, že žalobce neoprávněně vstoupil a pobýval na území České republiky (v nákladovém prostoru kamionu se snažil dostat do Francie), přičemž byl veden jako žadatel o udělení mezinárodní ochrany v jiném členském státě Evropské unie, konkrétně v Bulharsku a Rumunsku. Byly tedy splněny podmínky pro zahájení řízení o předání žalobce do jednoho z těchto států podle nařízení Dublin III. Předání žalobce je dle názoru žalovaného možné. Bulharsko a Rumunsko jsou v azylových procedurách povinny dodržovat minimální standardy lidských práv stanovené mezinárodním i unijním právem. V tomto směru žalovaný vyšel z řady zpráv o bulharském a rumunském azylovém systému. Není mu známe žádné soudní rozhodnutí, z něhož by bylo patrné, že by v Bulharsku či Rumunsku docházelo k systémovým nedostatkům v azylových řízeních či že by tamní podmínky pro žadatele o mezinárodní ochranu s sebou nesly riziko nelidského či ponižujícího zacházení. Ani žalobce neuvedl žádné důvody, které by mu bránily v návratu do Rumunska či Bulharska.

[3] Žalobu proti rozhodnutí žalovaného zamítl Krajský soud v Brně (dále jen „krajský soud“) rozsudkem označeným v návěti. Konstatoval, že žalobce ve správním řízení nenamítal nedostatky rumunského ani bulharského azylového systému. Tuto námitku uplatnil pouze v obecné rovině až v žalobě, netvrdil žádnou individuální hrozbu nelidského či ponižujícího zacházení ve vztahu k němu samotnému. Žalovaný se případnými systémovými nedostatky v azylových řízeních v Bulharsku a Rumunsku zabýval, přičemž si obstaral i zprávy Ministerstva vnitra, které vychází ze zpráv AIDA (*Asylum Information Database*), tedy ze zdrojů, na které v žalobě poukazoval žalobce. Ačkoli z těchto zpráv vyplývají určité nedostatky, nelze říci, že by byli žadatelé vystaveni riziku nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu čl. 4 Listiny základních práv EU. Podmínkami, jimž jsou vystaveni žadatelé o mezinárodní ochranu v Rumunsku a v Bulharsku, se opakovaně zabýval Nejvyšší správní soud, který neshledal skutečnosti vylučující předání žadatelů podle nařízení Dublin III. Krajský soud nepřisvědčil ani námitce, že žalovaný dostatečně neposoudil možnost předání žalobce s ohledem na zhoršující se epidemiologickou situaci a nárůst počtu případů onemocnění covid-19. Tento problém se totiž Rumunska a Bulharska netýká o nic méně než České republiky. Žalobce navíc v řízení před žalovaným neprojevil žádné obavy z pandemické situace a v žalobě tuto námitku uplatnil jen obecně.

II. Kasační stížnost a průběh řízení o ní

[4] Žalobce (dále též „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost. Namítal, že žalovaný neshromáždil relevantní podklady o přijímacích členských státech a nevěnoval se individuálně možnosti předání žalobce do Rumunska a Bulharska. Krajský soud tuto žalobní námitku nevypořádal. Situace žadatelů o mezinárodní ochranu v Rumunsku je tristní a pro nemajetné žadatele přináší neakceptovatelné podmínky dosahující intenzity rizik nelidského a ponižujícího zacházení. Stěžovateli též v Rumunsku hrozí diskriminace, jelikož tamní orgány bez rozumného vysvětlení a důvodu zamítají

pokračování

žádosti osob pocházejících z Afghánistánu. Žalovaný i krajský soud si měli opatřit přesné a aktuální informace. Skutečnost, že v Rumunsku ročně požádají o mezinárodní ochranu desítky tisíc osob, svědčí o přetížení tamního azylového systému a vzbuzuje pochyby o dostatečně rychlém posuzování žádostí a schopnosti rumunských orgánů zajistit adekvátní podmínky všem žadatelům. Není zřejmé, zda by Rumunsko při posouzení stěžovatelovy žádosti dostalo mezinárodním závazkům včetně zásady nenavrácení. Stěžovatel se během svého zajištění potýkal zejména se špatnou hygienou a nedostatkem potravin a vody. Krajský soud dále nevzal v potaz skutečnost, že navzdory snížení počtu přistěhovalců se v Bulharsku prodloužila doba zadržení a registrace žadatelů probíhá se zpožděním, žádosti o mezinárodní ochranu jsou formálně zamítány bez podrobnějšího zkoumání. Dalším problémem v Bulharsku je tlumočení. Žadatelé o mezinárodní ochranu z Afghánistánu jsou diskriminováni a jejich žádosti jsou svévolně považovány za zjevně neopodstatněné. V přijímacích střediscích v Bulharsku jsou velice špatné životní podmínky. Dle názoru stěžovatele tedy Bulharsko ani Rumunsko není schopné zabezpečit řádný průběh azylového řízení z důvodu systémových a legislativních nedostatků, k čemuž krajský soud ani žalovaný nepřihlédl.

[5] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[6] Nejvyšší správní soud kasační stížnost posoudil a dospěl k závěru, že není důvodná.

[7] Podle § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců platí, že *nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření za účelem vycestování, policie zajistí na dobu nezbytně nutnou cizince, který neoprávněně vstoupil nebo pobýval na území, za účelem jeho předání podle [...] přímo použitelného právního předpisu Evropské unie*, tedy podle výše citovaného nařízení Dublin III. Článek 3 odst. 2 tohoto nařízení vylučuje předání žadatele o mezinárodní ochranu do členského státu, který byl primárně určen jako příslušný, pokud existují závažné důvody se domnívat, že dochází k systémovým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv EU.

[8] Nejvyšší správní soud připomíná, že při zajištění cizince má žalovaný povinnost zabývat se tím, „zda je správní vyhoštění, předání nebo vycestování cizince alespoň potenciálně možné“ (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. listopadu 2011 č. j. 7 As 79/2010 - 150, č. 2524/2012 Sb. NSS, či rozsudek ze dne 15. dubna 2009 č. j. 1 As 12/2009 - 61, č. 1580/2009 Sb. NSS). Případnými překážkami realizace účelu zajištění se však žalovaný musí zabývat jen tehdy, jsou-li mu v době rozhodování o zajištění známy. Jak uvedl rozšířený senát v rozsudku ze dne 17. dubna 2018 č. j. 4 Azs 73/2017 - 29, č. 3773/2018 Sb. NSS, v rozhodnutí o zajištění podle § 129 zákona o pobytu cizinců „se nemusí správní orgán vyslovit k otázce systémových nedostatků ve státě, kam má být cizinec předán, jsou-li současně splněny tři předpoklady: taková námitka nebyla v řízení před správním orgánem vůbec uplatněna, správní orgán poté, co se touto otázkou zabýval, dospěl k závěru, že k systémovým nedostatkům ve státě předání nedochází, a o neexistenci takových nedostatků nejsou důvodné pochybnosti.“

[9] Krajský soud v tomto směru správně vyzdvihl, že stěžovatel se před vydáním rozhodnutí o zajištění nezmínil o žádných nedostatcích v rumunských a bulharských azylových řízeních. Žalovaný se přesto otázkou, zda bude možné realizovat účel zajištění stěžovatele, zabýval, a to velmi podrobně, přičemž vyšel z informací odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra, které byly zpracovány na základě řady zdrojů (namátkou zpráv AIDA, Amnesty International, Evropského podpůrného úřadu pro otázky azylu či Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky). Námitka, že žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav, proto zjevně není důvodná.

[10] Nejvyšší správní soud nemohl přisvědčit ani námitce nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu. Jak je zřejmé z výše provedené rekapitulace napadeného rozsudku, krajský soud se námitkou existence systémových nedostatků řádně zabýval a neshledal ji důvodnou. To, že stěžovatel se závěry krajského soudu nesouhlasí, neznamená, že je napadený rozsudek nepřezkoumatelný.

[11] Nejvyšší správní soud dále odkazuje na svoji konstantní judikaturu, podle níž azylové řízení v Bulharsku (usnesení ze dne 21. srpna 2018 č. j. 2 Azs 132/2017 - 45 a ze dne 31. srpna 2017 č. j. 3 Azs 122/2017 - 70, rozsudky ze dne 28. listopadu 2019 č. j. 7 Azs 150/2019 - 19 a ze dne 28. dubna 2020 č. j. 10 Azs 305/2019 - 25) ani v Rumunsku (rozsudky ze dne 11. září 2018 č. j. 4 Azs 141/2018 - 21 a ze dne 28. května 2020 č. j. 7 Azs 72/2020 - 23, usnesení ze dne 5. prosince 2019 č. j. 1 Azs 256/2019 - 30, ze dne 22. ledna 2020 č. j. 5 Azs 308/2019 - 37 či ze dne 26. února 2020 č. j. 4 Azs 347/2019 - 56), netrpí systémovými nedostatky, v jejichž důsledku by stěžovateli v souvislosti s předáním do jednoho těchto států hrozilo nelidské či ponižující zacházení. Stěžovatel žalovanému nesdělil nic, co by aplikaci závěrů dosavadní judikatury v jeho případě vyloučilo. Konkrétní tvrzení, že během dřívějšího zajištění v Rumunsku trpěl špatnou hygienou a nedostatkem vody a potravin, uplatnil až v kasační stížnosti. K tomuto již nepřipustnému tvrzení nelze přihlížet [§ 104 odst. 4 a § 109 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“)].

[12] Na závěr lze připomenout, že úkolem žalovaného při rozhodování o zajištění stěžovatele bylo pouze předběžně posoudit, zda předání stěžovatele není *a priori* vyloučené. Tuto povinnost žalovaný splnil. Případné překážky předání stěžovatele, tedy i kvalitu azylového systému v přijímajícím státě, zevrubně posoudí Ministerstvo vnitra v navazujícím řízení, jehož předmětem bude samotné předání (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. března 2017 č. j. 4 Azs 31/2017 - 54).

IV. Závěr a náklady řízení

[13] Nejvyšší správní soud tedy neshledal kasační stížnost důvodnou, pročez ji zamítl podle § 110 odst. 1 s. ř. s. Rozhodl tak bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s.

[14] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalobce neměl úspěch ve věci, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný měl ve věci plný úspěch, nevznikly mu však žádné

pokračování

náklady nad rámec obvyklé úřední činnosti, a náhrada nákladů řízení se mu tudíž nepřiznává.

[15] Žalobci byl usnesením krajského soudu ze dne 4. ledna 2021 č. j. 41 A 90/2020 - 19 ustanoven zástupcem advokát. Hotové výdaje a odměnu za zastupování ustanoveného zástupce v takovém případě platí stát (§ 35 odst. 10 věta první za středníkem s. ř. s.). Ustanovenému zástupci žalobce byla přiznána odměna za jeden úkon právní služby spočívající v sepisu a podání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „advokátní tarif“)], za něž mu náleží odměna ve výši 3 100 Kč [§ 7 bod 5 aplikovaný na základě § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu] a 300 Kč jako paušální náhrada hotových výdajů (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu), celkem tedy 3 400 Kč. Ustanovený zástupce žalobce není plátcem daně z přidané hodnoty, uvedená částka proto představuje konečnou výši jeho odměny. K jejímu uhrazení byla stanovena přiměřená lhůta jednoho měsíce.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. dubna 2021

JUDr. Tomáš Langášek
předseda senátu